

Ignacy Bieda

"Trinität. Aktuelle Perspektiven der Theologie", Wilhelm Breuning, Freiburg-Basel-Wien 1974 : [recenzja]

Collectanea Theologica 57/1, 182

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

viae św. Tomasza. Mimo wszystko poznanie (*erkennen*) istnienia Boga nie oznacza automatycznie Jego przyjęcia (*anerkennen*), ponieważ zależy to od wewnętrznej, nierzadko irracjonalnej, postawy. W końcu zajmuje się złem tak fizycznym, jak zwłaszcza moralnym (grzechem), stanowiącym najczęściej kamień obrazy dla ludzkiego rozumu. Przyznaje za K. Rahnerem, że niepojętość zła gubi się w niepojętości samego Boga. Wierzący rozwiązuje sobie ten problem w świetle Krzyża i Zmartwychwstania Chrystusa Pana.

ks. Ignacy Bieda SJ, Warszawa (†)

Trinität. Aktuelle Perspektiven der Theologie, wyd. Wilhelm Breuning, Freiburg-Basel-Wien 1974, Verlag Herder, s. 182 (*Quaestiones disputatae*, t. 101).

W ostatnich latach wzrosło wśród teologów zainteresowanie się tajemnicą Trójcy Świętej, o czym świadczą ukazujące się ostatnio publikacje. Tajemnicy tej było poświęcone spotkanie teologów języka niemieckiego odbyte w Lozannie w dniach 27—30 grudnia 1982 r. Omawianą książka jest zbiorem sześciu referatów wygłoszonych przez teologów różnych wyznań chrześcijańskich (katolickiego, prawosławnego i ewangelickiego) ze słowem wstępnym Wilhelma Breuninga. Werner Löser SJ omawia próby dzisiejszego ujęcia tej głównej tajemnicy chrześcijańskiej, zajmując się zwłaszcza określeniem Trójcy Świętej podanym przez K. Rahnera jako trzech różnych sposobów istnienia tej samej Bożej istoty (*drei distinkte Subsistenzweisen*). Głównie zaś porusza zarzuty wysuwane przeciw Rahnerowi głoszącemu tożsamość Trójcy ekonomicznej z Trójcą immanentną i na odwrót (*die ökonomische Trinität ist die immanente und die immanente ist die ökonomische*). Zachodzi bowiem niebezpieczeństwo pomieszania odwiecznych i koniecznych pochodzeń Osób Boskich z ich posłannictwem na zewnątrz. Zanim przecież Trójca Święta objawiła się na zewnątrz, musiała już w sobie istnieć. Leo Scheffczyk omawia tradycyjną naukę o Trójcy Świętej, wskazuje na pewne niedociągnięcia pod tym względem, proponując ewentualne uzupełnienia. Gregorios Larentzakis (teolog prawosławny) porusza trynitarnie rozumienia Kościoła, powołując się głównie na Ojców Kapadockich oraz nawiązuje do drażliwej kwestii *Filioque*. Jürgen Moltmann, obierając za punkt wyjścia w nauce o Trójcy Świętej historię zbawienia, pyta się, czy do Trójcy Świętej można stosować pojęcia ogólne, skoro wszystko w niej jest w swoim rodzaju jedyne, na co nie posiadamy żadnego przykładu. Eugen Drewermann zajmuje się uwagami, jakie ewentualnie mogą nam nasać historia religii i psychologia głębi. Wreszcie Oeinigen Hanhoff zajmuje się ontologią Trójcy Świętej i metafizyką osoby. Szkoda, że autorzy referatów nie porozumieli się wcześniej między sobą i nie ustalili tematów. Mogliby przez to uniknąć zbytecznego powtarzania. Referaty uświadamiają czytelnikowi głębię głównej tajemnicy chrześcijańskiej wiary o Bogu w Trójcy Jedynym, która dla teologa pozostanie zawsze najwyższym, ale też i utrzymującym go w pokorze zadaniem.

ks. Ignacy Bieda SJ, Warszawa (†)

Johann AUER, *Jesus Christus — Gottes und Mariä „Sohn“*, Regensburg 1986, Verlag Friedrich Pustet, s. 443 (*Kleine katholische Dogmatik*, wyd. J. Auer, t. IV/1).

Prezentowany tom, choć ukazał się w kolejności wydania jako ósmy, stanowi część pierwszą tomu czwartego małej dogmatyki katolickiej wydawanej od 1978 r. Dziewięciotomowa dogmatyka jest pomyślana jako podręcznik teologii dla świeckich. (Dziewiąty tom małej dogmatyki ukazał się już